

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Projektiexpert OÜ
Õppekavarühm juhtimine ja haldus

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Projektiexpert OÜ
Veebilehe aadress	https://projektid.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Ülle Käär
Hindamiskomisjon	Helle Gern - esimees; Interim Agentuuri (Velström Vallner Tohver OÜ) koolitusvaldkonna juht Merle Lõhmus - ekspert; tegelenud täiskasvanuhariduse valdkonna arendamisega, kutsestandardite ja õppekavade koostajana ning pikaajalise täiskasvanute koolitajana.
Hindamiskoordinaator	Tiia Bach
Hindamisperiood	august - oktoober 2023
Valimi õppekava	Äriplaani- ja ettevõtlikuskoolitus STARDIEDU

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma <i>juhtimine ja haldus</i> analüüs hindamisvaldkondade lõikes	6
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	6
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	9
III KOOLITAJAD	13
IV RESSURSID	14

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga hindamiskomisjoni koosseisu 15.08.2023 ja kvaliteedihindamise aja 28.08.2023.

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 05.09.2023.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Projekti ekspert OÜ eneseanalüüs on koostatud korrektselt, sisaldades ettevõtte koolitustegevuse analüüsi kõikides ettenähtud valdkondades ja kriteeriumite lõikes. Eneseanalüüs on koostatud vajaliku põhjalikkusega, lisatud on tõendusmaterjale, mis on keeleliselt korrektne ja hästi loetav.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 15.09.2023.

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 10.10.2023.

Asutus teatas 17.10.2023, et ei ole esialgse aruande kohta kommentaare.

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 18.10.2023.

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Koolitusasutuse esitatud eneseanalüüsi aruanne
- Eneseanalüüsi aruande lisad:
 - koolituste tagasisideleht
 - Ettevõtluskoolituste Stardiedu osalejate tagasiside kokkuvõtte 2022. aasta kohta

- koolitusruumi pildid
- koolitajate CVd
- “Äriplaani- ja ettevõtluskoolitus STARDIEDU” õppekava tutvustuse ja õppekava kuvatõmmised koolitusasutuse veebilehelt seisuga 05.09.2023
- Dokument “Koolituste kvaliteedi tagamise alused” koolitusasutuse veebilehel
- Dokument “Õppekorralduse alused” koolitusasutuse veebilehel
- Veebivestlused projektijuhi ja koolitajatega 15.09.23

Õppekavarühma juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Projektiexpert OÜ koolitused on suunatud ettevõtlusega alustamisele, arvutiõppele ja raamatupidamisele.

Koolitusasutuse veebilehel avaldatud dokumendis „Koolituse kvaliteedi tagamise alused“ alajaotuses 3 on kirjas, et õppekavade koostamisel lähtutakse täiskasvanute koolituse seadusest, täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjalist ja täienduskoolituse standardist, koolituse sihtrühmast ja tööturu vajadustest. Sama dokumendi p 3.3 sätestab, et õppekavade arendamine ja täiendamine toimub regulaarselt vastavalt vajadusele või vähemalt üks kord aastas kalendriaasta algul.

Õppekava „Äriplaani- ja ettevõtluskoolitus STARDIEDU“ sihtrühmaks on õppekavas määratletud ettevõtlusega alustada soovijad ning ettevõtlusest huvitatud inimesed. Õppekava koostamise aluseks on Väikeettevõtja, tase 5 kutsestandard, lähtutud on ka Töötukassa nõuetest. Õppekavas on välja toodud kolm kompetentsi (B 2.2, B2.2 ja B2.5), millele õppekava keskendub. Õppekava koostamise alused on esitatud korrektselt. Õppekava alusel toimuvad koolitused alates 2012. aastast.

Dokumendis „Koolituse kvaliteedi tagamise alused“ on kirjeldatud tagasiside kogumise viisid, nt koolitusasutus palub täita pärast iga koolitust osalejatel tagasisidelehed, tagasisidet võib anda nii kirjalikult paber kandjal kui ka elektroonsel kujul või toimub tagasisidestamine suuliselt arutelu vormis. Vajadusel võetakse kogutud info aluseks õppekavade arenduses ja koolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tõstmisel.

Koolitusasutuse eneseanalüüsis on kirjas, et õppekava on aja jooksul muudetud ja täiendatud vastavalt vajadustele, sh lähtuvalt osalejate tagasisidest. Tagasisidet võetakse koolituse lõpul, kuid arvestatakse ka hilisemat, kui endine osaleja on juba oma ettevõtte loonud ja kontakteerub ise koolitusasutusega.

Õppekava arendamisse on kaasatud eelkõige Projektiexpert OÜ selle valdkonna koolitajad-eksperdid; vajadusel kaasatakse ka tööandjaid. Näiteks on koolitusel osalejate tagasisidele tuginedes mitmel korral muudetud koolituse pikkust (56-lt tunnilt 96 tunnini ja edasi 80 tunnini), leidmaks optimaalset tasakaalu

õppe sisu, õpiväljundite saavutamise ja õppijate jõudluse vahel. Eneseanalüüsis on kirjas, et osalejatelt saadud tagasisidet arutletakse õppekava ülevaatamise käigus ja otsustatakse, kas on vaja sisse viia muudatused. Õppekavad vaadatakse üle ka iga kalendriaasta algul ja vajadusel viiakse sisse muudatused. Õppekava muutmisel jälgitakse ja arvestatakse ka töötukassa õppekavaga.

Koolitajatega läbiviidud veebivestluse käigus selgus, et koolituse õppekava on nn elav dokument ning seda muudetakse jooksvalt, kas seadustest, Töötukassa nõuetest või osalejate tagasisidest lähtuvalt. Näiteks äriseadustiku või raamatupidamise seadustiku muutmisel muudetakse koheselt õppekava. Õppekava arenduse eest vastutab koolituse asutuse esindaja. Veebivestluse põhjal võib öelda, et asutuse esindaja omab kompetentsi õppekava moodulite sisu üle vaadata.

Potentsiaalsele õppijale on kogu informatsioon kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ning info õppekava kohta on aja- ja asjakohane, sh on õppekavas ja koolitus- kalendrist võimalik näha, millal õppekava alusel koolitus toimub. Informatsioon õppekava kohta on loogilises jaotuses.

Kokkuvõttes on asutusel olemas õppekava väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja need rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustest lähtuvalt, tuginedes Väikeettevõtja tase 5 kutsestandardile ja Töötukassa nõuetele. Asutus tegeleb regulaarselt õppekavade ülevaatamise ja arendamisega. Informatsioon õppekavade kohta on asutuse veebilehel kättesaadav ning asjakohane.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Koolituse eesmärk ja alustamise tingimused on õppekavas selgelt sõnastatud: “Äriplaani- ja ettevõtlikuskoolitus STARDIEDU” eesmärk vastavalt õppekavas kirjeldatule on koostada ettevõtte äriplaani ning omandada teadmised ettevõtte loomiseks ja selle käivitamiseks; alustamise eelduseks on äriidee olemasolu. Koostatud äriplaani alusel saab koolituse lõpetanu taotleda ettevõtlikustoetust. Õppekava koosneb viiest moodulist ning õppekavas välja on toodud kaheksa õpiväljundit. Moodulid on loogilises järjestuses, hõlmates kõiki olulisi teemavaldkondi ettevõtluse alustamisega seoses. Õpiväljundid on sõnastatud vastavalt nõuetele, kajastades koolituse käigus omandatavaid teadmisi ja oskusi (nt “eristab toote ja teenuse olemust, määratleb sihturu”, “koostab alustava ettevõtte äriplaani”). Eneseanalüüsis tabeli kujul esitatud informatsioon kajastab piisava täpsusega õpiväljundite, nende

saavutamist toetavate teemade ning hindamise omavahelisi seoseid. Läbitavad teemad on kooskõlas õppe eesmärgiga. Positiivne on, et õppekavas on õppija jaoks lahti kirjutatud iga mooduli sisu teemade kaupa ning nii mooduli kui ka teemade läbimiseks kuluv aeg tundides.

Õppe kogumaht on 80 akadeemilist tundi, millest 60 akadeemilist tundi on auditoorset tööd ja 20 akadeemilist tundi iseseisvat tööd. Veebivestluse käigus täpsustasid koolitajad äriplaani koostamise põhimõtteid terve õppekava läbimise jooksul, samuti seda, millises osas on oluline iseseisev töö ja mida arutatakse koolituspäevadel. Äriplaani koostamine algab esimesest koolituspäevast ning õpiväljundid saavutatakse teiste osalejate ja koolitajate tagasiside tulemusena. Äriplaani kaitsmine toimub koolituse lõpus.

Õpiväljundid ja nende saavutamiseks valitud meetodid on komisjoni hinnangul sobivad, sest äriplaani koostamine kogu õppekava jooksul ning hindamine iga mooduli lõpus annab lõpptulemusena täieliku äriplaani, mille alusel taotletakse ettevõtlustoetust. Õppekavas on õppemeetoditena loetletud loengut, arutelusid, rühmatööd. Koolitajad mainisid vestluse käigus ühe meetodina ka konkurentsianalüüsi, mida iga osaleja teeb, et saavutada õpiväljundit "eristab toote ja teenuse olemust, määratleb sihtturu". Õppekavas on loetletud ka asjakohased õppematerjalid.

Komisjoni hinnangul on õppekava pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused, õppe sisu, õppemeetodid, hindamine ja õppe maht omavahel kooskõlas ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

Tugevus

- Õppekavas on välja toodud iga mooduli teemad ning nii mooduli kui ka teemade läbimiseks kuluv aeg tundides. See annab koolitusel osalejale parema arusaama moodulite sisust ning mahust.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Asutuse õppekavade loomise ja arendamise põhimõtted on kirjas dokumendis "Kvaliteedi tagamise alused" ja neid rakendatakse praktikas. Hinnatav õppekava on välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustest lähtuvalt, tuginedes Väikeettevõtja tase 5 kutsestandardile ja Töötukassa nõuetele. Kvaliteedi tagamise alustes on kirjeldatud ka tagasiside kogumise viisid. Hinnatava õppekava arendamisse on kaasatud eelkõige Projektiexpert OÜ selle valdkonna koolitajad-ekspertid, õppekava muudetakse jooksvalt kas seadustest, Töötukassa nõuetest või osalejate tagasisidest lähtuvalt. Informatsioon õppekava kohta on asutuse veebilehel kättesaadav, asjakohane ning esitatud loogilised järjestuses.

Õppekavas on selgelt sõnastatud õppe eesmärk ja alustamise eeldus, õpiväljundid, moodulid ja nende teemad, õppemeetodid ja ka õppematerjalid. Komisjon tunnustab, et õppija jaoks on õppekavas märgitud iga mooduli teemad ning nii mooduli kui ka teemade läbimiseks kuluv aeg tundides. See annab koolitusel osalejale parema arusaama moodulite sisust ning mahust. Komisjoni hinnangul on õppekava koostatud sihtrühma vajadustest lähtuvalt ning õppekavas toodud õpiväljundid on ettenähtud ajaga saavutatavad. Seega leiab komisjon, et hindamisvaldkonna "õppekava ja õppekavaarendus" nõuded on täidetud.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis kirjeldatakse õppijate kaasamist õppeprotsessi kujundamisel alates tema registreerumisest koolitusele. Asutuse esindaja võtab enne koolituse algust õppijatega individuaalselt ühendust, selgitab välja koolituse vastavuse õppija vajadustele ja ootustele, õpimotivatsiooni ja äriidee olemasolu, samuti selgitab neile kõik olulise õppekava edukaks läbimiseks. Projektijuht tõi vestluses näitena välja, et uuritakse, millised kuupäevad/ajad osalejatele üldse ei sobi ja võimalusel arvestatakse sellega koolituspäevade planeerimisel, püüdes aegu sobitada koolitajate võimalustega.

Väga põhjalikult arutatakse enne koolituse algust õppijaga läbi äriplaani valmimise etapid, iseseisva töö osa õppija äriplaani koostamisel ning selle teemade kaupa koolitajale esitamine. Koolituse algul tutvustab koolituse asutuse esindaja õppijatele õppekava, õpiväljundeid, nende saavutamise viise, koolituse toimumise korraldust, hindamise aluseid ehk koolituse lõpetamise võimalusi, selgitatakse eneseanalüüsis.

Komisjoni hinnangul saab väita, et õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse juba enne koolituse algust ning koolituse läbiviimisel arvestatakse õppijate ootustega.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Iga koolitusgrupp koolitab 2-3 koolitajat, kes enne koolituse algust räägivad läbi, milliseid teemasid missuguste õppemeetodite abil läbitakse. Erinevate, kuid omavahel seotud teemade koolitajad sõlmivad kokkulepped võimalike kattuvuste vältimiseks. Koolitajate vaheline suhtlus on tihe ning järjepidev. Iga koolitaja analüüsib oma tööd ja õppemeetodite sobivust osalejate tagasisidest lähtuvalt ja ka hindamisprotsessi käigus, mil on näha, kuivõrd osalejad on saavutanud õpiväljundid.

Kuna õpperühmad on väikesearvulised (3-5 inimest), saab õpiprotsessi ülesehitamisel läheneda igale õppijale individuaalselt. Õppija vastutus õpiväljundite saavutamisel ilmneb kõige selgemalt iseseisva töö (äriplaani kirjutamine) käigus, mida koolitaja ka pidevalt jälgib, tagasisidestab ja õppijat juhendades toetab.

Õppekavas on õppemeetoditena loetletud loeng koos praktiliste näidetega, rühmatöö, arutelu ja tagasisidestamine. Eneseanalüüsis selgitatakse, et koolitaja lähtub õppemeetodite valimisel õppekavast ja õpiväljunditest. Iga grupi puhul jälgitakse ka grupidünaamikat ja osalejate individuaalsust; vajadusel muudetakse õppemeetodeid nõ jooksvalt. Suur osakaal on aruteludel. Eneseanalüüsis kirjeldatakse, kuidas koolitaja julgustab/kaasab vähem sõnakaid osalejaid arutelluse. Kasutatakse nii koolitaja kui ka õppijate poolt toodud näiteid, analüüsitakse sotsiaalmeediast ja laiemalt internetist leitud erinevaid praktikaid, täidetakse ühiseid töölehti ja tehakse kirjalikke harjutusi. Komisjoni liikmetel ei olnud lisaküsimusi õppemeetodite osas, kuna eneseanalüüsis väljatoodud on väga põhjalik ning asjakohane. Eneseanalüüsis on kirjas, et kasutatakse teste, millega analüüsitakse ettevõtjale kasulikke isikuomadusi. Komisjoni liikmed täpsustasid veebivestluse käigus koolitajatelt, mis on isiksusetestide kasutamise otstarve, kuna nende kasutamisel on palju riskikohti. Koolitajad selgitasid, et isiksusetestide kasutatakse esimese mooduli sissejuhatuses. Kasutusel on ettevõtlikuskoolitaja Sirle Truutsi enesehinnangu test, milles osaleja analüüsib, millised ettevõtjale vajalikud isikuomadused on tal tugevad, millised nõrgemad. Isikuomaduste teste kasutatakse pigem osalejale algimpulsi andmiseks eneseanalüüsiks, mitte hinnangute andmiseks tema sobivusele ettevõtlusega tegelemiseks. Antud otstarbe puhul on komisjoni liikmed seisukohal, et isiksusetestide kasutamine on otstarbekas õppemeetod ettevõtjale kasulike isikuomaduste moodulis.

Äriplaani osade tagasisidestamine on individuaalne, nagu ka enne äriplaanide kaitsmist toimuv konsultatsioon.

Komisjon on seisukohal, et koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

4. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumentid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Koolituse lõpus väljastatavad dokumendid on tunnistus, kui õppija on omandanud õpiväljundid, esitlenud ja kaitsnud äriplaani ning tõend, kui õppija on osalenud koolitusel, kuid hindamisel ei osale. Koolituse lõpetamisel väljastatavad dokumendid ja tingimused nende saamiseks on loetletud nii dokumendis „Õppekorralduse alused“ kui ka õppekavas. Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid - tunnistus või tõend - vastavad Täienduskoolituse standardis esitatud nõuetele ning vastav info on nii asutuse veebilehel kui ka õppekava dokumendist kättesaadavad kõigile, sh õppijatele.

Kõigi õpiväljundite (kokku 8) saavutatust hinnatakse koolituse jooksul valmiva äriplaani alusel selle esitluse ja kaitsmise käigus. Eneseanalüüsis öeldakse, et kui mõne õpiväljundi omandamine äriplaani esitlusel piisavalt ei selgu, siis esitatakse äriplaani autorile lisaküsimusi. Neile vastamise käigus annab õppija täiendavaid selgitusi, mis tõendavad õpiväljundi omandamist.

Kokkuvõttes on õppekava lõpetamise tingimused asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest. Üheselt mõistetavalt on välja toodud, mis juhtudel väljastatakse tunnistus ja mis juhtudel tõend. Tunnistuse väljastamisel hindab asutus objektiivselt ja läbipaistvalt kõikide õpiväljundite saavutatust. Nii tunnistuse kui tõendi väljastamisel antakse õppijatele tagasisidet iga mooduli jooksul ja õppekava lõpus.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: *Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.*

ANALÜÜS

Koolituse tagasiside kogumise kord on sätestatud dokumendis „Koolituse kvaliteedi tagamise alused“ osas 5, mis ütleb, et koolitusasutus palub iga osalejat täita koolituse lõpus tagasiside vormi ning lisada parendusettepanekuid. Tagasisidet kogutakse kirjaliku küsitluse näol (paberil või elektrooniliselt täitmiseks) ja ka suuliselt. Enne tagasiside lehe täitmist selgitatakse tagasiside (sh kriitilise tagasiside) vajalikkust õppekava arendamiseks. Tagasisidet küsitakse nii koolituse korralduse kui ka koolitajate kohta. Tõendusmaterjalina on eneseanalüüsile lisatud tagasisideankeet. Komisjoni hinnangul katab tagasisideankeet piisavas ulatuses kõiki koolituse aspekte.

Veebivestluses kinnitati, et tagasisidet kogutakse anonüümselt. Koolitajad rõhutavad osalejatele, et parendusettepanekute tegemine on vajalik, sellegipoolest negatiivset tagasisidet pole olnud. Eriti positiivne on tagasiside koolitajate kohta.

Õppijate tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside kogub kokku projektijuht, kelle ülesanne on tagasisidet analüüsida ning algatada koolitajatega muutuste arutelu. Põhjendatud juhul viiakse tagasiside alusel muudatused sisseviimisel õppekavasse ja/või õppe korraldusse. Näiteks muudeti õppekava mahtu ja seetõttu ka sisu mitu korda seoses koolitusel osalejate tagasisidele. Koolitusasutuse eneseanalüüsis lisatakse, et vastavalt vajadusele tagasisidestavad osalejad ka näiteks ühte

koolituspäeva (üldjuhul suulises vormis koolituspäeva lõpus). Eneseanalüüsis kirjutatakse, et hinnatava õppekava tagasiside on olnud valdavalt väga hea kõigis aspektides. Näiteks on tagasisides kirjutatud, et koolitusel oli kõige väärtuslikum teemade põhjalik käsitus, põhjalik tagasiside koolitajatelt, koolitajate hea teemavaldamine, praktilised näited jne. Tõendusmaterjalina on eneseanalüüsile lisatud hinnatava koolituse 2022. aasta tagasiside kokkuvõtte kõikide koolitajate kohta (15 vastanut).

Kokkuvõtteks: koolitajad suunavad õppijaid tagasisidet edastama õppimise ja õpetamise protsessi kohta ning tagasiside kogumine ja analüüsimine on asutuses süsteemne protsess. Õppijate antud tagasisidet võetakse arvesse õppekava arendamisel.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Enne koolituse algust selgitab asutuse esindaja iga õppijaga individuaalse vestluse käigus välja koolituse vastavuse õppija vajadustele ja ootustele, õpimotivatsiooni ja äriidee olemasolu. Eriti põhjalikult tutvustab ta õppijale äriplaani valmimise etappe, iseseisva töö osa õppija äriplaani koostamisel ning selle esitamist koolitajale. Koolituse algul tutvustab koolituse asutuse esindaja õppijatele õppekava, õpiväljundeid, nende saavutamise viise, koolituse toimumise korraldust, hindamist ning koolituse lõpetamise võimalusi. Võimalusel arvestatakse õppijate ootuste ja vajadustega koolituse läbiviimisel, nt koolituspäevade aegu.

Kuna koolitust viib läbi 2-3 koolitajat, räägivad nad enne koolituse algust läbi, milliseid teemasid missuguste õppemeetodite abil läbitakse ning kuidas vältida teemade dubleerimist. Tänu väikestele õppegruppidele saavad koolitajad õppijatele individuaalselt läheneda, st õppija edasijõudmist pidevalt jälgida, õppetööd tagasisidestada ja õppijat juhendada, vajadusel muudetakse õppemeetodeid jooksvalt.

Komisjoni hinnangul on nii eneseanalüüsis kui ka õppekavas loetletud õppemeetodid (nt rühmatööd, arutelud, erinevate praktikate analüüsid) igati asjakohased ning toetavad ettenähtud õpiväljundite saavutamist.

Õppekavas on üheselt mõistetavalt välja toodud, millistel juhtudel väljastatakse tunnistus ja tõend. Tunnistuse väljastamisel hindab asutus objektiivselt ja läbipaistvalt kõikide õpiväljundite saavutatust. Nii tunnistuse kui tõendi väljastamisel antakse õppijatele tagasisidet iga mooduli jooksul ja õppekava lõpus.

Koolituse tagasiside kogumise kord on sätestatud dokumendis „Koolituse kvaliteedi tagamise alused“. Tagasisidet kogutakse süsteemselt ja regulaarselt nii suuliselt kui ka kirjalikult ning õppijale selgitatakse mh kriitilise tagasiside vajalikkust õppekava arendamiseks. Eneseanalüüsile lisatud tagasisideankeet katab komisjoni hinnangul piisavalt koolituse erinevaid aspekte. Osalejate tagasiside analüüsimisega tegeleb projektijuht kes, algatab koolitajatega arutelu võimalike muudatuste teemal. Osalejate tehtud ettepanekuid arvestatakse õppekava arendamisel.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Projektiexpert OÜ koolituse kvaliteedi tagamise alustes on välja toodud nõuded koolitajate kohta, kus on märgitud, et koolitajad peavad omama kõrgemat erialast ja/või pedagoogilist haridust ja/või olema aktiivselt tegutsenud õpetatavas valdkonnas ning omama vastavasisulist kogemust, mida nad on võimelised tõestama. Samuti on koolitajatel täiskasvanute koolitaja pädevused ja/või täiskasvanute koolitaja kutsetunnistus.

Hinnataval õppekaval on kolm koolitajat. Info koolitajate kohta on kättesaadav nii asutuse veebilehel eraldi rubriigis „Koolitajad“ kui ka õppekavas.

Esitatud koolitajate CV-dest selgub, et kõik koolitajad omavad kõrgemat haridust ja on oma valdkonnas asjatundjad. Kõik on kas tegutsenud või koolitanud õpetatavas valdkonnas üle 10 aasta. Hinnatava õppekava koolitajad teevad koostööd Projektiexpert OÜ-ga kümme aastat ja rohkem.

Ühel koolitajal on haldusjuhtimise magistrikraad ja lisaks täiskasvanute koolitaja tase 6 kutsetunnistus, üle 10 aasta pikkune kogemus erinevate ettevõtete juhtimisel, nii kutse- kui kõrgkoolis ettevõtlus- ja majandusalaste teemade õpetamisel. Teisel koolitajal magistrikraad ettevõtluse ja ökonoomika erialal ning rakenduskõrgharidusdiplom raamatupidamises, varasem õpetamise kogemus hinnatavas valdkonnas nii gümnaasiumis kui ka kõrgkoolis, projektkirjutamise ja -juhtimise ning täienduskoolituse õppekavade koostamise ja koolituste korraldamise kogemus kutsekoolist, täiskasvanute koolitaja kutsetunnistust, tase 6, kuuludes ka Andrase koostöövõrgustikku. Kolmas koolitaja omab mh magistrikraadi organisatsioonikäitumises, tegutseb hetkel ettevõtluse ja äri planeerimise külalisõppejõuna TAITechis.

Koolitajate CVdest nähtub, et kõik koolitajad on osalenud täiskasvanute koolitajate koolitustel ning täiendavad ennast järjepidevalt erinevate valdkondlike koolituste näol. Veebivestluse käigus selgitasid koolitajad, et lisaks koolitustele jälgitakse TV-d, raadiot, muu meediat, kus võib saada olulist infot õppekava teemadega seoses. Samuti toetavad enesearengut arutelud kolleegidega ülikoolis, kolledžis ja täiskasvanute koolitajate suhtlusringkonnas (nt üks koolitajatest on alustavate ettevõtete mentorklubi mentor Saaremaal, teine koolitaja kuulub Lääne-Virumaa Koolitajate piirkondlikku klubisse). Koolitajad tõdesid, et koolitaja õpib kõige rohkem koolitades. Toodi välja, et kvalifikatsiooni hoidmisel ja tõstmisel

jäävad erialased ja kutsealased paberkandjal raamatud sageli alla kaasaegsetele enesetäiendamise kanalitele, nagu podcastid, erinevad veebilehed, blogid jmt. Koolitajad võtavad enesearendamisel arvesse õppijate tagasisidet, mida iga koolituse järgselt analüüsitakse. Praegu toimuvad koolitajate kokkusaamised teadmiste ja kogemuste vahetamise eesmärgil valdkonna-, õppekava- või vajaduspõhiselt. Eneseanalüüsist selgub, et varasemad koolitajate ümarlauad on hetkel soiku jäänud, kuid need on kavas taaskäivitada.

Tugevus

- Koolitajatena on kaasatud ettevõtluse valdkonnas tegutsevad professionaalid, s.t oma valdkonna asjatundjad, kes õpetavad ka erinevates kõrgkoolides. Koolitajate nii praegune kui ka varasem kõrgkooli lektori kogemus ja akadeemiline taust annab hinnatavale koolitusele lisaväärtuse.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Kokkuvõttes on info kõigi koolitajate kompetentsust ja enesetäiendamist tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemuse kohta kättesaadav asutuse veebilehel. Asutus on määratlenud nõuded koolitajatele dokumendis “Kvaliteedi tagamise alused” ning nõudeid rakendatakse koolitajate valikul. Koolitajad tegelevad regulaarselt enesearendamisega: asutuses korraldavad koolitajad regulaarseid kokkusaamisi teadmiste ja kogemuste vahetamise eesmärgil, analüüsitakse õppijatelt saadud tagasisidet, osaletakse täienduskoolitustel. Seega leiab komisjon, et hindamisvaldkonna “Koolitajad” nõuded on täidetud.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Õppekavas on kirjas ja vestlusel ka kinnitati, et õpe toimub Tallinnas, Endla tn 4 õppeklassis, mis vastab töötervishoiu- ja tööohutuse nõuetele. Õppeklass on varustatud kaasaegse tehnikaga, vajadusel on osalejatel kasutada arvutid. Õppekeskkond on kohandatud ka liikumispuudega inimestele.

Eneseanalüüsis on lisaks kirjas, et koolituste läbiviimiseks on olemas dataprojektor, koolitaja arvuti, kõlarid, pabertahvel. Koolitaja soovil on võimalik klassi lisada teisi tehnoloogilisi vahendeid. Komisjoni järeldeb, et füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ning tööohutuse nõuetele ja on õppe läbiviimiseks sobilik.

Koolitus toimub klassikoolitusena, kuid osaleja ei saa kohale tulla näiteks haiguse tõttu, mis oli koroonajal üsna sage olukord, siis on koolitajad oma töös väga paindlikud: puudujale avatakse veebikeskkond Zoomis ja tal on võimalik koolituspäevast osa saada. Eneseanalüüsis on kirjas, et veebikeskkonna kasutamise puhul on koolitajatele ja osalejatele tehnoloogiline tugi vajadusel kogu aeg kättesaadav; selles osas abistab ka juhatuse liige.

Õpiväljundite saavutamiseks ja äriplaani koostamiseks vajavad osalejad arvuteid. Positiivsena märgib komisjon, et isikliku sülearvuti puudumisel on võimalik asutada koolitusettevõtte sülearvutit ja seda ka vajadusel koju laenutada.

Tugevus

- Komisjon soovib positiivsena esile tõsta, et kui õpiväljundite saavutamiseks ja äriplaani koostamiseks vajavat arvutit osalejal ei ole, siis saab kasutada koolitusettevõtte arvutit ja seda ka koju laenutada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolitus toimub koolitusaustuse ruumides, kuid vajadusel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, mis võimaldavad õppijal koolitusest osa võtta, kui füüsiliselt kohale ei ole võimalik tulla. Koolitusruumid vastavad tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu, ligipääs on tagatud ka liikumispuudega inimestele. Positiivsena toob komisjon välja, et kui õpiväljundite saavutamiseks ja äriplaani koostamiseks vajavat arvutit osalejal ei ole, võimaldab koolitusettevõtte osalejal oma arvutit kasutada ja seda ka koju laenutada. Komisjon leiab, et hindamisvaldkonna "Ressursid" nõuded on täidetud.

RESSURSID: Nõuded on täidetud